

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200046
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Babiaková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5022200046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne JUDr. Anity Filovej a sudcu JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD. v právnej veci žalobcu: Urbár Dúbravy Lietavská Lúčka - P.S., so sídlom Žilinská cesta 14/27, 013 11 Lietavská Lúčka, IČO: 35 675 063, právne zastúpený: Advokátska kancelária Valko & Volný, s.r.o., so sídlom Porubského 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 916 192, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností, so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, za účasti ďalších účastníkov konania: 1) Družstvo BREZOVÁ, so sídlom Jesenského 1089/11, 010 01 Žilina, IČO: 36 387 355, právne zastúpené advokátom: JUDr. Ivan Glovniak, so sídlom D. Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina, IČO: 42 433 655, 2) Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, 3) Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP5-2021/049118-001 zo dňa 7. decembra 2021, o kasačných sťažnostiach žalovaného a ďalšieho účastníka konania 1) proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-30S/21/2022-270 zo dňa 25. januára 2024, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žiadosť žalovaného o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.
- II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-30S/21/2022-270 zo dňa 25. januára 2024 m e n í tak, že správnu žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobcovi, žalovanému a ďalším účastníkom konania 2) a 3) právo na náhradu trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom n e p r i z n á v a.
- IV. Ďalšiemu účastníkovi konania 1) právo na náhradu trov konania pred správnym súdom n e p r i z n á v a.
- V. Ďalšiemu účastníkovi konania 1) proti žalobcovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému úradu Žilina, katastrálnemu odboru (ďalej len „prvostupňový orgán“) dňa 4. marca 2021 inicioval podľa § 59 ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu ďalšieho účastníka konania 1), zapísanému pod poradovým č. 1, na pozemku registra „E“, parc. č. XXX, katastrálne územie F. F., okres T., obec F. F., zapísanom na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX (ďalej len „sporný pozemok“).

2. Prvostupňový orgán rozhodnutím č. X-99/2021 zo dňa 1. júla 2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) návrh žalobcu zamietol.

3. Žalovaný rozhodnutím č. OU-ZA-OOP5-2021/049118-001 zo dňa 7. decembra 2021 (ďalej len „žalované rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolania žalobcu a ďalšieho účastníka 3) a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

4. Žalovaný uviedol, že žalobca žiadal o opravu chýb v katastrálnom operáte vo vzťahu k spornému pozemku z dôvodu, že ako tituly nadobudnutia vlastníctva ďalšieho účastníka 1) sú zapísané „Rozhodnutie č. 2003/02348-OÚ-OPPLH/BU zo dňa 02.07.2003, č. d. 374/1950, PKV 218, 421, ROEP LIETAVSKA LUCKA.“ Z týchto titulov však nevyplýva vlastníctvo ďalšieho účastníka 1) a sporný pozemok mal byť v správe Slovenského pozemkového fondu. Návrh na opravu odôvodňoval žalobca najmä § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona.

5. Prvostupňový orgán prešetril zápisy k spornému pozemku (aktuálne ako aj zápisy pred aktuálnym zápisom) a nezistil rozpor v evidovaných údajoch. Preto nezistil dôvod na vykonanie opravy katastrálneho operátu podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona. Žalovaný sa s týmto postupom stotožnil a konštatoval, že chybou v katastrálnom operáte sa rozumie evidovanie nesprávnych údajov katastra spôsobené formálnou chybou. Chybou je pritom evidovanie chybných údajov v rozpore s poslednou verejnou listinou alebo inou listinou a opravu možno vykonať len za predpokladu, že chybné údaje nie sú dotknuté novou zapísanou zmenou do katastra nehnuteľností. Podľa názoru žalovaného z vykonaného zisťovania vyplýva, že spoluvlastnícky podiel ďalšieho účastníka 1) na spornom pozemku je evidovaný v súlade s poslednou zapísanou verejnou listinou, ktorou je listina č. Z 1770/2006 - rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Žiline č. 2006/00788/OPÚ-R zo dňa 27. februára 2006 (ďalej len „reštitučné rozhodnutie“; údaj o tomto zápise absentoval v časti listu vlastníctva „titul nadobudnutia“). Preto neboli splnené podmienky pre uplatnenie § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona, keďže týmto ustanovením možno riešiť len prepisové chyby, ku ktorým v predmetnej veci nedošlo. Účelom opravy chyby podľa predmetného ustanovenia je zabezpečiť súlad údajov katastra nehnuteľností s dokumentáciou nachádzajúcou sa v katastrálnom operáte. Opravu si však nemožno zamieňať so skúmaním súladu zápisu v katastri nehnuteľností so skutočným stavom, pretože toto oprávnenie prináleží súdu v civilnom sporovom konaní. Pre úplnosť žalovaný konštatoval, že k prepisovej chybe nedošlo ani pri zápise predchádzajúcich listín do katastra nehnuteľností vo vzťahu k spornému pozemku.

6. K ustanoveniu § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona žalovaný uviedol, že toto sa na rozdiel od § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona týka opravy údajov katastra nehnuteľností, na ktorých zápis neboli splnené podmienky a napriek tomu bol vykonaný zápis. Pre uplatnenie predmetného ustanovenia musia byť okrem iného splnené ďalšie podmienky - nenadväzovanie zmeny vlastníckeho práva na nezákonne vykonaný záznam a nesporový charakter opravy údajov katastra nehnuteľností. Vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) pritom bolo zapísané na základe rozhodnutia Správy katastra Žilina č. ROEP-1/2003 zo dňa 3. marca 2003 o schválení registra obnovej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) v katastrálnom území F. F., obec T., okres T. (ďalej len „rozhodnutie o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA“) - listina č. Z 930/2003. Od tohto zápisu boli vykonané zmeny vlastníckych práv reštitučným rozhodnutím, ktoré sa týkali tak sporného pozemku ako aj iných pozemkov a boli tiež vykonané ďalšie zmeny. Neboli preto splnené podmienky na opravu podľa predmetného ustanovenia.

7. Pokiaľ žalobca poukazoval na § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona v zmysle tohto sa opravujú údaje katastra zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP-u, ak ich nie je možné opraviť v lehote podľa osobitného predpisu. Príslušný orgán pritom môže opraviť len také chyby, ktoré boli v rozpore s podkladmi, z ktorých bol zostavený ROEP (§ 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ROEP“). Z § 7 ods. 7 zákona o ROEP vyplýva, že zmenu údajov ROEP-u nemožno vykonať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva k pozemku na inú osobu. Ani § 59 ods. 2 katastrálneho zákona v zásade neumožňuje vykonanie opravy chyby z dôvodu nástupu ďalšej právnej zmeny. Potreba takéhoto postupu, aj keď nie je legislatívne priamo normovaná, vyplýva z nesporovej povahy opravy chyby v katastrálnom operáte. Odlišný prístup by viedol k tomu, že v rámci opravy chyby v katastrálnom operáte by sa riešili vecno-právne spory o vlastníctvo.

8. Žalovaný poukázal na právne zmeny po zapísaní rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA, ktoré zistil prvostupňový orgán, a teda rozhodnutie Okresného úradu v Žiline, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. 2003/02348-OÚ-OPPLH-Bu zo dňa 2. júla 2003 (ďalej len „rozhodnutie o vyňatí lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu“), ktorým došlo zo sporného pozemku v pôvodnej výmere k odčleneniu nových parciel a zmenšeniu jeho výmery. Následne reštitučným rozhodnutím došlo k uplatneniu reštitučných nárokov aj proti ďalšiemu účastníkovi konania 1) vo vzťahu k

spornému pozemku a došlo k zmene spoluvlastníckych podielov sporného pozemku. Došlo tiež k ďalším zmenám, prechodom a prevodom iných spoluvlastníckych podielov k spornému pozemku. Podľa názoru žalovaného preto aktuálny zápis na LV nie je len výsledkom zápisu rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA, ale aj zápisu ďalších naň nadväzujúcich listín. Nie sú preto splnené podmienky opravy chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona, keďže by sa neopravovali údaje katastra zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP-u, ale údaje, ktoré sú výsledkom zápisu ďalších listín.

9. K argumentácii žalobcu, že zo žiadnej zo zapísaných listín nevyplýva vlastnícke právo ďalšieho účastníka konania 1) a zápis jeho vlastníctva bol vykonaný v rozpore s podkladovými listinami žalovaný uviedol, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte neslúži na preskúmavanie zákonnosti zápisov a nie je prostriedkom preskúmavania vecnej správnosti zápisu. Výsledkom tohto konania nemôže byť „oprava“, ktorou bude len výmaz vlastníckeho práva.

10. Pokiaľ žalobca namietal, že prvostupňový orgán mal v zamietajúcom výroku uviesť nielen § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, ale aj § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona, žalovaný sa s touto výhradou nestotožnil. Navrhovateľ vo svojej žiadosti odkázal len na § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, pričom prvostupňový orgán (ako podrobne odôvodnil) v konaní nezistil ani dôvody na vykonanie opravy chyby podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

11. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu na Krajský súd v Žiline a žiadal zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. Podľa názoru žalobcu žalovaný a aj prvostupňový orgán vo výrokoch svojich rozhodnutí nesprávne uviedli, že rozhodli len podľa § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, avšak neuviedli, že rozhodli aj podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona. Návrh žalobcu sa pritom obsahovo týkal aj § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona a žalobca naň v priebehu konania aj poukázal.

13. Podľa názoru žalobcu prvostupňový orgán a žalovaný vec nesprávne právne posúdili ak uviedli, že konanie o oprave chyby podľa § 59 ods. 2 katastrálneho zákona (ako také) nepripúšťa vykonanie opravy chyby z dôvodu nástupu ďalšej právnej zmeny. Takýto záver však nevyplýva z § 59 ods. 2 písm. a), d) a e) katastrálneho zákona. Z ustanovenia § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona vyplýva len prekážka zápisu zmeny vlastníckeho práva, táto sa však netýka iných dôvodov opravy.

14. Z vyššie uvedenej argumentácie žalobca vyvodzuje, že žalovaný a prvostupňový orgán postupovali nesprávne, ak nepripustili opravu chyby v časti spoluvlastníckeho podielu ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku, ku ktorej došlo pri vypracovávaní ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA z dôvodu, že po zápise rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA došlo k zápisu nadväzujúcich listín. Žalobca zdôraznil, že svojím návrhom sa domáhal vykonania opravy len vo vzťahu k ďalšiemu účastníkovi konania 1), čím neohrozuje práva tretích osôb. Návrh žalobcu rieši len opravu chyby, nie vlastnícky spor. Ak sa ďalší účastník konania 1) bude naďalej domnievať, že je spoluvlastníkom sporného pozemku, môže podať civilnú žalobu o určenie vlastníckeho práva.

15. Nesprávny názor žalovaného pri aplikácii § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona podľa žalobcu spočíva tiež v tom, že podmienka zmeny vlastníckeho práva na základe záznamu sa vzťahuje na celý zápis ROEP, nie iba na spoluvlastnícky podiel ďalšieho účastníka konania 1). Výklad žalovaného považuje žalobca za formalistický, keďže v predmetnej veci nie sú v hre žiadne dobromyseľne nadobudnuté práva tretích osôb k spornému pozemku. V časti spoluvlastníckeho podielu ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku pritom nedošlo k zmene vlastníckeho práva.

16. Žalobca sa nestotožňuje ani s názorom žalovaného, že podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona možno opraviť len formálne chyby. A nesprávny je podľa žalobcu tiež záver žalovaného, že spoluvlastnícky podiel ďalšieho účastníka konania 1) nie je v rozpore s listinou, na základe ktorej bol zápis do katastra nehnuteľností vykonaný. Podľa názoru žalobcu je údaj o vlastníctve ďalšieho účastníka konania 1) vo vzťahu k spornému pozemku v rozpore so všetkými dostupnými dokumentami, resp. tieto nie sú podkladom na evidenciu tohto vlastníckeho práva. Z rozhodnutia prvostupňového orgánu a rozhodnutia žalovaného nie je zrejmé, na základe akých skutočností bol údaj o vlastníctve ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku prevzatý do záverov ROEP-u, resp. do rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA.

17. Správny súd v Banskej Bystrici (ako právny nástupca Krajského súdu v Žiline vo veciach správneho súdnictva; ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. ZA-30S/21/2022-270 zo dňa 25. januára 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „rozsudok správneho súdu“) zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. Námitku žalobcu týkajúcu sa formálnych väd výrokov prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutia žalovaného považoval správny súd za nedôvodnú. Skonštatoval, že príslušné orgány môžu začať konanie o oprave chyby aj ex offa a nemožno preto vyčítať žalovanému, že netrval na tom, aby žalobca presne vymedzil právne dôvody opravy chyby podľa § 59 ods. 2 katastrálneho zákona. Preto príslušné orgány správne zamietli návrh žalobcu s odkazom na ním uvedené ustanovenia § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona a v odôvodnení rozhodnutí sa vysporiadali aj s otázkou, že ním uvádzané skutkové okolnosti nemôžu predstavovať chybu podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona. Zdôraznil, že cieľom súdneho prieskumu nie je formálne zopakovanie procesu s nemožnosťou zmeny podstaty výroku napadnutých rozhodnutí. Žalobcom namietaná vada tak nebola spôsobilá privodiť takú nezákonnosť, ktorá by mala za následok jeho zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP.

19. Podľa názoru správneho súdu však boli dôvodné námietky žalobcu týkajúce sa výkladu a aplikácie § 59 katastrálneho zákona na prípad žalobcu. Správne orgány podľa názoru správneho súdu predčasne uzavreli, že v súdnej veci ide výlučne o spor o vlastnícke právo, nezaoberali sa dôsledne tým, či zapísané tituly svedčia zápisu vlastníckeho práva ďalšieho účastníka konania 1). Podľa názoru správneho súdu je primárnym zapísaným titulom vlastníckeho práva ďalšieho účastníka konania 1) rozhodnutie o vyňatí lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu. Toto rozhodnutie sa však týka len vyňatia tam uvedených lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu a nesúvisí s vlastníctvom ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Pozemkovo knižná vložka (ďalej len „PKV“) č. 218 sa týka urbáru Ílové a v konečnom dôsledku odkazuje na zákon č. 81/1948 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátorov a podobných právnych úprav. Reštitučné rozhodnutie v odôvodnení k vlastníctvu ďalšieho účastníka konania 1) uvádza, že nadväzuje na PKV č. 218, ktorým prešiel sporný pozemok do vlastníctva Jednotného roľníckeho družstva v Lietavskej Lúčke, ktoré sa zlúčilo neskôr s Jednotným roľníckym družstvom v Bytčici. V predmetnom rozhodnutí je však ďalší účastník konania 1) uvedený len ako osoba povinná, nie oprávnená, pričom v predmetnom rozhodnutí je uvedené, že ďalší účastník konania 1) súhlasil s vydaním spoluvlastníckeho podielu reštituentom na spornom pozemku. Na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA boli zapísané len poradové čísla PKV na list vlastníctva, nejde o samostatný titul pre nadobudnutie vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku.

20. Záver žalovaného, že v predmetnej veci ide o spor o vlastnícke právo je tak predčasný a tento nepostupoval dôsledne v zmysle zákonných ustanovení § 59 a nasl. katastrálneho zákona.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

21. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „SSP“). Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie.

22. Žalovaný úvodom kasačnej sťažnosti konštatoval, že svoje rozhodnutie nepostavil na tom, že údaje katastra nehnuteľností v časti spoluvlastníckeho podielu nie sú v rozpore s listinou, na základe ktorej bol zápis vykonaný či na spore o vlastnícke právo. Jeho závery spočívajú v tom, že na vykonanie opravy v predmetnej veci neboli splnené podmienky podľa § 59 ods. 2 katastrálneho zákona. Zopakoval a zhrnul svoju argumentáciu obsiahnutú v jeho rozhodnutí a dodal, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte neslúži na preskúmvanie zákonnosti zápisov práv k nehnuteľnostiam. Výsledkom konania o oprave pritom nemôže byť oprava v zmysle „výmaz vlastníka“. K názorom o nesorovej povahe opravy chyby a nemožnosti ňou riešiť spor o vlastníctvo poukázal žalovaný na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžr 57/2011 zo dňa 28. marca 2012, sp.zn. 10 Sžrk 1/2018 zo dňa 24. októbra 2018, sp. zn. 8 Sžo 247/2010 zo dňa 20. októbra 2011, sp. zn. 8 Sžrk 11/2020 zo dňa 21. apríla 2022, sp. zn. 7 Sžo 74/2015 zo dňa 30. novembra 2016, sp. zn. 4 Sžrk 4/2021 a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžrk 1/2021 zo dňa 31. januára 2023.

23. Predmetom konania o oprave chýb v katastrálnom konaní nie je podľa žalovaného posudzovanie listín, ale posudzovanie toho, ako boli listiny do katastrálneho operátu zapísané. Žiadne ustanovenie katastrálneho zákona neopravňuje žalovaného skúmať v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte tituly nadobudnutia a prípadne zapísaných vlastníkov vymazať. Ak žalovaný uvádzal v odôvodnení svojho rozhodnutia listiny evidované na príslušnom LV, tak z dôvodu prešetrovania ich zápisu - ako boli do katastrálneho operátu zapísané a nie posudzovať ich spôsobilosť na zápis vlastníckeho práva. Žalovaný poukázal na to, že údaj „č. d. XXX/XXXX, PKV XXX, XXX, ROEP LIETAVSKA LUCKA“ bol zapísaný z dôvodu listiny - rozhodnutie o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA (Z 930/2003), pričom údaje „č.d. XXX/XXXX., PKV XXX, XXX“ označujú podklady, z ktorých bol ROEP zostavovaný.

Rozhodnutie o vyňatí lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu (Z 3190/03-197/03) bolo zapísané preto, lebo ním došlo k zmene výmery sporného pozemku. Reštitučným rozhodnutím bol zase zmenený spoluvlastnícky podiel ďalšieho účastníka konania 1) z pôvodného 1/1 (zaevidovaný na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA) na spoluvlastnícky podiel 1061505/3198720 (boli totiž priznané spoluvlastnícke podiely ďalším osobám z dôvodu uplatnenia reštitučných nárokov). Z vykonaného prešetrenia vyplýva, že v katastrálnom operáte zapísané údaje sú v súlade so zapisovanými listinami. V zbierke listín sa pritom nenachádza listina, ktorá by svedčila v prospech vlastníctva spoluvlastníckeho podielu (ktorý je v súčasnosti zapísaný na ďalšieho účastníka konania 1)) v prospech Slovenskej republiky, správca Slovenský pozemkový fond alebo neznámy vlastník, správca Slovenský pozemkový fond.

24. Žalovaný požiadal tiež o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

25. Proti napadnutému rozsudku podal kasačnú sťažnosť dňa 25. apríla 2024 aj ďalší účastník konania 1) (ďalší účastník konania 1) a žalovaný spolu ďalej len ako „sťažovatelia“) z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) SSP, pričom žiadal zmeniť napadnutý rozsudok tak, že bude žaloba zamietnutá a ďalšiemu účastníkovi konania 1) bude priznaný nárok náhradu trov konania v celom rozsahu.

26. Podľa názoru ďalšieho účastníka konania 1) je napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnený, keď sa správny súd nevysporiadal s jeho zásadnou námietkou, že žalobca nikdy nemal byť účastníkom správneho konania a nesvedčala mu ani aktívna legitímácia v správnom súdnom konaní.

27. Napadnutý rozsudok podľa názoru ďalšieho účastníka konania 1) vychádza tiež z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona má časť „B“ listu vlastníctva obsahovať titul nadobudnutia podľa verejnej listiny alebo inej listiny. Z napadnutého rozsudku však vyplýva, že správny súd vyžadoval od žalovaného, aby v konaní o oprave chyby skúmal a zisťoval skutočný a správny titul k nadobudnutiu vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku, tento porovnal so zápisom a následne vykonal opravu. Ďalší účastník konania 1) zastáva názor, že zo spisového materiálu je zrejmé, že jeho vlastníctvo k spornému pozemku bolo zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA dňa 2. júna 2003. Ďalší účastník 1) bol v súlade s predmetným rozhodnutím zapísaný ako výlučný vlastník sporného pozemku. Preto zápis vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku nie je chybou, ale bol vykonaný v súlade s rozhodnutím o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA. V nadväznosti na túto skutočnosť má byť v katastri nehnuteľností zapísaný titul nadobudnutia podľa verejnej listiny alebo inej listiny. Ako vyplýva z rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA, v tejto listine je titul nadobudnutia vlastníctva uvedený ako „č. d. 374/1950“. Na liste vlastníctva preto nebol zapísaný ako titul nadobudnutia vlastníctva ROEP, ale ROEP LIETAVSKÁ LUCKA je označenie listiny, kde sa nachádza uvedený titul nadobudnutia vlastníctva.

28. Ďalší účastník konania 1) v zhode so žalovaným argumentoval, že nie je v jeho kompetencii skúmať, či predmetné rozhodnutie správneho orgánu určilo titul nadobudnutia správne alebo či tento titul svedčí konkrétnej osobe.

29. Pokiaľ správny súd ako dôvod pre zrušenie rozhodnutia žalovaného vyslovil, že na LV je nesprávne uvedený titul nadobudnutia v rozpore s verejnou listinou, nie je zrejmé s akou. Žalobca pritom nikdy nenavrhol opraviť chybu v katastri spočívajúcu v zápise titulu nadobudnutia, ale navrhoval vymazať ďalšieho účastníka konania 1) ako osobu vlastníka a zapísať neznámeho vlastníka. Toto už však presahuje podstatu inštitútu opravy chyby a ide o spor o vlastníctvo, o ktorom ale žalovaný nie je oprávnený rozhodovať.

30. Ku kasačnej sťažnosti žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že v návrhu na začatie konania o oprave chyby v katastrálnom operáte išlo v podstatnom o to, že na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA bolo zapísané vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku, avšak nie je zrejmé, na základe akých skutočností vlastne tak bolo učené práve vo vzťahu k ďalšiemu účastníkovi konania 1). Následne boli spoluvlastnícke podiely k spornému pozemku vydané oprávneným osobám v rámci reštitúcie na základe reštitučného rozhodnutia. V tomto však figuruje ďalší účastník konania 1) len ako povinný. Predmetné rozhodnutie preto nemôže brániť oprave chyby proti zvyšnému spoluvlastníckemu podielu ďalšieho účastníka konania 1).

31. Podľa názoru žalobcu neobstojí ani argumentácia žalovaného sporovou povahou návrhu na vykonanie opravy. Samotný žalovaný pritom v kasačnej sťažnosti argumentuje, že tento dôvod nebol podstatou jeho rozhodnutia. V predmetnej veci nemožno identifikovať žiadny sporový charakter, keďže vec sa týka len vlastníckeho práva ďalšieho účastníka konania 1). S odkazom na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžrk 4/2021 zo dňa 26. augusta 2022 (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžrk 3/2018 zo dňa 26. septembra 2018) žalobca argumentuje, že predmetom opravy môže byť aj vlastnícky alebo iný

vecnoprávny zápis v katastri nehnuteľností. Žalobca nikdy nepožadoval, aby namiesto ďalšieho účastníka konania 1) bol zapísaný iný vlastník (zapísaný mal byť neznámy vlastník) a ďalší účastník konania 1) mohol iniciovať spor o určenie vlastníckeho práva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžr 86/2014 zo dňa 1. apríla 2015).

32. Podľa názoru žalobcu boli v predmetnej veci splnené všetky podmienky na opravu chyby v katastrálnom operáte. Opravu chybných údajov ROEP-u umožňuje práve § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona, pričom žalobcovi nie je zrejmé ani to, aké podmienky v predmetnej veci neboli splnené. Prípadný časový odstup opravy chyby v katastrálnom operáte žalobca nepovažuje za relevantný.

33. Vo svojom vyjadrení žalobca rozsiahlo vysvetľuje, že rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, na ktorú poukazuje žalovaný, sa netýka obdobných skutkových okolností, o aké ide v tejto veci.

34. Žalobca zhrňujúco konštatuje, že napadnutý rozsudok vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a je dostatočne odôvodnený, preto navrhol kasačnú sťažnosť žalovaného zamietnuť. Návrh žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti navrhol žalobca tiež zamietnuť.

35. Žalobca sa vyjadril aj ku kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka konania 1). K otázke aktívnej legitímácie v správnom súdnom konaní poukázal na skutočnosť, že túto ďalší účastník konania 1) neuviedol vo svojom vyjadrení k žalobe. Na neskoršie vyjadrenia ďalšieho účastníka konania 1) už nebol správny súd povinný prihliadať (§ 106 ods. 2 SSP). Žalobca okrem toho podal správnu žalobu z dôvodov uvedených v správnej žalobe, a preto bolo povinnosť správneho súdu vyrovnať sa práve s týmito dôvodmi. Žalovaný na druhej strane účasť žalobcu v správnom konaní a ani jeho aktívnu legitímáciu v súdnom konaní nespochybňoval. Ide vo svojej podstate o nedôvodnú námietku. Žalobca je pozemkovým spoločenstvom a vedie zoznam svojich členov podľa údajov katastra nehnuteľností. Ich správnosť má preto dopad na jeho chod a rozhodovanie jeho členov. Navyše zmena vlastníka sporného pozemku na nezisteného vlastníka by podľa aktuálnej úpravy umožnila, aby tieto podiely sporného pozemku užívalo samotné pozemkové spoločenstvo - žalobca.

36. K ďalšej argumentácii ďalšieho účastníka konania 1) žalobca zopakoval svoju argumentáciu k podstate sporu, ktorú uviedol vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaného. Zdôraznil, že rozhodnutie o schválení ROEP LIETAŤSKÁ LÚČKA nemohlo a ani nezakladá vlastnícke právo. Hoci je ďalší účastník konania 1) zapísaný ako spoluvlastník sporného pozemku na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAŤSKÁ LÚČKA nie je zrejmé, z čoho toto rozhodnutie vychádza. Túto vadu možno odstrániť podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona. V predmetnej veci pritom nejde o spor o vlastnícke právo, ktorý by tvoril prekážku vykonania opravy chyby.

37. Svoje právne závery opieral žalobca o rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 588/2021, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 72/2011 zo dňa 14. februára 2012, sp. zn. 10 Sžr 85/2012 zo dňa 29. mája 2013, sp. zn. 10 Sžo 73/2015 zo dňa 28. septembra 2016, sp. zn. 4 Sžr 86/2014 zo dňa 1. apríla 2015, sp. zn. 1 Sžr 110/2011 zo dňa 17. apríla 2012 a 10 Sžrk 3/2018 zo dňa 26. septembra 2018.

38. Žalobca navrhol kasačnú sťažnosť ďalšieho účastníka konania 1) zamietnuť ako nedôvodnú.

39. Ďalší účastníci konania 2) a 3) sa k podaným kasačným sťažnostiam nevyjadrili.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

40. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačné sťažnosti sťažovateľov boli podané včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenými osobami (§ 442 ods. 1 SSP) a sú prípustné (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k názoru, že kasačné sťažnosti sú dôvodné.

41. Vychádzajúc z administratívneho a súdneho spisu, prvostupňového rozhodnutia ako aj rozhodnutia žalovaného dáva už na úvod kasačný súd za pravdu žalovanému v tom, že dôvodom nevyhovenia návrhu žalobcu na opravu chýb v katastrálnom operáte bola skutočnosť, že žalovaný neidentifikoval splnenie žiadnej z podmienok vyžadovaných § 59 ods. 1 a 2 písm. a), d) a e) katastrálneho zákona. Žalovaný v jeho rozhodnutí podrobne vysvetlil jeho výklad predmetných ustanovení, podmienok pre ich uplatnenie ako aj to, prečo neboli vo veci žalobcu naplnené. V prípade § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona to bola skutočnosť, že zapísané údaje formálne korešpondujú s údajmi na podkladových listinách a predmetom preskúmania by mal byť len posledný zápis, nie predchádzajúce zápisy. V prípade § 59 ods. 2 písm. d) a e) katastrálneho zákona to bola skutočnosť, že žalobcom argumentovaná chyba bola v medziobdobí dotknutá ďalšími zapísanými právnymi zmenami, a preto ju už nemožno v rámci konania o oprave chyby v katastrálnom operáte opraviť.

42. Kasačný súd sa zhoduje so žalovaným v tom, že správny súd tieto jeho závery náležite nepreskúmal, nevysvetlil, v čom sú tieto závery nesprávne a venoval sa v zásade až druhotnej, resp. terciárnej otázke existencie sporu o vlastnícke právo a či v katastri nehnuteľností zapísané tituly aj skutočne (po obsahovej stránke) preukazujú vlastnícke právo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Posúdenie uvedenej otázky však neprislúcha správnym súdom, ale môže byť predmetom konania jedine v civilnom sporovom konaní .

43. Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona v znení účinnom do 31. októbra 2022 (teda v znení účinnom aj v čase rozhodovania žalovaného) konanie o oprave chyby je konanie, v ktorom okresný úrad opravuje chybné údaje katastra, ktoré vznikli jeho vlastnou činnosťou alebo činnosťou iných štátnych orgánov, notárov alebo iných osôb na základe chybných podkladov okresného úradu. Oprava chyby sa vykoná zápisom do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo protokolu o oprave chyby.

44. Podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona v znení účinnom do 31. októbra 2022 okresný úrad opraví a) údaje katastra uvedené v § 7, ak sú v rozpore s rozhodnutím o povolení vkladu, verejnou listinou alebo s inou listinou, na základe ktorej bol vykonaný zápis do katastra; to neplatí, ak boli údaje zapísané podľa § 42 ods. 6.

45. Podľa § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona v znení účinnom do 31. októbra 2022 okresný úrad opraví d) údaje zapísané do katastra v rozpore s § 36 ods. 2, § 39 alebo § 42, ak nedošlo od zápisu do katastra záznamom k zmene vlastníckeho práva.

46. Podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona v znení účinnom do 31. októbra 2022 okresný úrad opraví e) údaje katastra zapísané na základe rozhodnutia o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov, ak ich nie je možné opraviť v lehote podľa osobitného predpisu.

47. V súvislosti s predmetnou vecou dáva kasačný súd do pozornosti, že oprava chyby v katastrálnom operáte je špecifickým právnym inštitútom slúžiacim na zabezpečenie súladu medzi skutočným stavom a stavom vyznačeným v katastri nehnuteľností, ktorý posilňuje princíp materiálnej publicity katastra nehnuteľností. Zo svojej povahy má oprava chyby v katastrálnom operáte povahu nespоровého konania, jej predmetom nemôže byť riešenie vlastníckych sporov, na rozhodovanie ktorých sú príslušné výlučne súdy v civilnom sporovom konaní (§ 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov). Práve z princípu nespоровej povahy opravy chyby v katastrálnom operáte vyplýva požiadavka, aby dochádzalo k zásadnému skúmaniu správnosti zápisu údajov v katastri nehnuteľností od posledného (najmladšieho) zápisu. Zistenie, že posledný aktuálny zápis je súladný s listinou, na podklade ktorej bol vykonaný, v zásade vylučuje vykonanie opravy chyby podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona. Požiadavka nespоровého charakteru opravy chyby v katastrálnom operáte však platí aj pre ostatné dôvody opravy podľa § 59 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona. Preto prípadný chybný údaj v katastri nehnuteľností nemožno odstrániť postupom podľa § 59 ods. 1 a nasl. katastrálneho zákona, ak bol následne dotknutý ďalšou relevantnou právnou zmenou. Platí pritom, že to, či ďalší zápis do katastra nehnuteľností bude mať povahu práve takejto ďalšej relevantnej právnej zmeny, bude závisieť od okolností každého konkrétneho prípadu (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžrk 4/2021 zo dňa 26. augusta 2022, body 27 až 31, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžrk 5/2019 zo dňa 25. novembra 2019, sp. zn. 6 Sžrk 16/2018 zo dňa 3. septembra 2019, ako aj Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. II. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2019, s. 983; Fečík, M., Jakubáč, R. Katastrálny zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 817,824, 826, 827, 836, 837).

48. V súvislosti s dôvodom opravy chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona sa kasačný súd zhoduje so žalovaným v tom, že jej účelom je odstránenie rozporu tzv. technickej, prepisovej (formálnej) chyby - rozporu medzi údajmi katastra nehnuteľností a rozhodnutím o povolení vkladu alebo verejnou, prípadne inou listinou, na podklade ktorej bol vykonaný zápis do katastra nehnuteľností. Preskúmajúc rozhodnutie žalovaného, prvostupňové rozhodnutie ako aj celý administratívny spis sa kasačný súd zhoduje so správnymi orgánmi v tom, že podmienky pre vykonanie opravy podľa predmetného ustanovenia v tejto veci neboli naplnené.

49. Kasačný súd sa zhoduje so žalovaným aj v tom, že poslednou právnou zmenou, v kontexte ktorej bolo potrebné skúmať správnosť zápisu vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku je zápis reštitučného rozhodnutia. Predmetným rozhodnutím totiž došlo k zásadnej zmene vlastníctva týkajúceho sa sporného pozemku, keď z výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) bolo vytvorené jeho spoluvlastníctvo s ďalšími osobami. Spoluvlastníctvo všetkých zapísaných osôb pritom vyplýva z reštitučného rozhodnutia a je odvodené jednak od uplatnenia reštitučných nárokov ďalších spoluvlastníkov, ale na druhej strane aj z predtým výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Spochybnenie predchádzajúceho výlučného vlastníctva ďalšieho

účastníka konania 1) zapísaného na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA k spornému pozemku môže spochybníť existenciu a správnosť zápisu nadväzujúcich a nasledujúcich spoluvlastníckych podielov nielen ďalšieho účastníka konania 1), ale aj ďalších spoluvlastníkov, zapísaných na základe reštitučného rozhodnutia a ich právnych nástupcov.

50. Na vyššie uvedených záveroch nič nemenia ani úvahy žalobcu a správneho súdu, že ide o rozhodnutie, v ktorom figuruje ďalší účastník konania 1) ako povinný (keďže napriek tejto skutočnosti sa predmetné rozhodnutie týka a mení jeho pôvodne výlučné vlastníctvo k spornému pozemku) a ani to, že ide o rozhodnutie týkajúce sa reštitúcie. Kasačný súd dáva v tomto smere do pozornosti, že povaha vlastníctva reštituovaných pozemkov v čase uplatnenia reštitučných nárokov (teda či ide o vlastníctvo fyzickej osoby, právnickej osoby alebo právnickej osoby podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov; ďalej len „reštitučný zákon“) bola jednou z podmienok pre úspešné uplatnenie reštitučných nárokov na vrátenie spoluvlastníckych podielov k spornému pozemku podľa § 6 ods. 1 písm. a) reštitučného zákona.

51. Bez právneho významu pri posudzovaní splnenia podmienok pre vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte je, či by reštitučný nárok mohol byť úspešne uplatnený aj v prípade zapísania iného vlastníka sporného pozemku (navrhovaného žalobcom) než ďalšieho účastníka konania 1). Je to tak preto, lebo (i) na jednej strane táto úvaha nespochybňuje záver, že zápis reštitučného rozhodnutia je, s ohľadom na vyššie uvedené, relevantnou právnou zmenou týkajúcou sa sporného pozemku odvodenou aj od výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku a (ii) na druhej strane presahuje rámec skúmania podmienok opravy chyby katastrálneho operátu podľa § 59 a nasl. katastrálneho zákona (predstavuje už otázku riešenia sporu o vlastnícke právo, ktorý by mohol nasledovať v prípade vykonania opravy chyby v katastrálnom operáte).

52. Pokiaľ správny súd poukázal na to, že medzičasom (počas správneho súdneho konania) došlo na LV č. XXXX k doplneniu reštitučného rozhodnutia ako nadobúdacieho titulu, táto skutočnosť nebola v predmetnej veci rozhodujúca. Kasačný súd v tomto smere môže len opakovane dať do pozornosti vysvetlenie žalovaného, že reštitučné rozhodnutie bolo do katastra nehnuteľností zapísané ako porad. č. zmeny 9/07. Na základe reštitučného rozhodnutia boli ešte v minulosti zapísané všetky zmeny týkajúce sa nových spoluvlastníckych podielov k spornému pozemku, len pri ďalšom účastníkovi konania 1) (napriek zmene veľkosti spoluvlastníckeho podielu) nebola predmetná listina zaznačená v časti „titul nadobudnutia“ LV. Tento nedostatok žalovaný počas súdneho konania opravil neformálnou opravou podľa § 59 ods. 5 písm. b) katastrálneho zákona. Nič to však nemení na tom, že reštitučné rozhodnutie bolo zapísané do katastra nehnuteľností (boli na základe neho zapísané spoluvlastnícke podiely k spornému pozemku a zmenené pôvodné výlučné vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku) ešte pred začatím konania o oprave chyby v tejto veci, a preto bolo povinnosťou žalovaného a prvostupňového orgánu skúmať správnosť údajov katastra nehnuteľností aj s touto listinou a tiež či táto listina môže predstavovať aj relevantnú právnu zmenu, ktorá bráni skúmaniu správnosti predchádzajúcich zápisov do katastra nehnuteľností.

53. Prvostupňový orgán a žalovaný preto postupovali správne, ak v súlade s § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona skúmali zhodnosť údajov katastra nehnuteľností podľa § 7 katastrálneho zákona s poslednou verejnou listinou, na základe ktorej bol vykonaný zápis do katastra k spornému pozemku - a to reštitučným rozhodnutím. Kasačný súd sa zhoduje so žalovaným v tom, že údaje o spoluvlastníctve ďalšieho účastníka konania 1) a ďalších osôb k spornému pozemku sú zapísané v súlade s údajmi obsiahnutými v reštitučnom rozhodnutí. V predmetnej veci preto nemožno identifikovať vadu podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona.

54. Rovnako a nad rámec doteraz uvedeného sa kasačný súd zhoduje s argumentáciou žalovaného a ďalšieho účastníka konania 1), že údaje katastra k spornému pozemku sa zhodujú tiež s údajmi vyplývajúcimi z predchádzajúcich verejných a iných listín, na základe ktorých boli zápisy vykonané. Na základe rozhodnutia o vyňatí lesného pozemku z lesného pozemkového fondu došlo totiž k zmene výmery sporného pozemku (zapísané údaje v tomto smere korešpondujú) a na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA došlo k zápisu (v tom čase výlučného) vlastníckeho práva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. V predmetnej veci je pritom nepochybné, že vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku vyplýva z relevantných záväzných častí rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA.

55. Kasačný súd dáva do pozornosti, že argumentácia žalobcu tak, ako ju zhrnul vo svojich vyjadreniach v kasačnom konaní, vo svojich vyjadreniach a v žalobe v správnom súdnom konaní a vo svojom návrhu na vykonanie opravy chyby, nesmeruje k tomu, že by došlo k prepisovej chybe medzi rozhodnutím o

schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA a zápisom vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Žalobca v podstatnom tvrdí, že žiadny z podkladov, na základe ktorých bol uskutočnený ROEP a vydané rozhodnutie o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA (teda č. d. XXX/XXXX. a PKV XXX), nesvedčia vlastníctvu ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Riešenie takejto chyby, týkajúcej sa obsahovej správnosti záverov ROEP-u, však presahuje rámec opravy chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona ako ju identifikoval kasačný súd vyššie (body 47 a 48 tohto rozsudku). Ide už o námietku sporovej povahy, ktorej riešenie patrí do kompetencie civilných súdov.

56. Čo sa týka ustanovenia § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona, kasačný súd dáva do pozornosti, že toto ustanovenie cieľi prioritne na riešenie chyby v katastrálnom operáte, ktorá vznikla na základe zápisu verejnej alebo inej listiny, ktoré však neboli spôsobilé na vykonanie zápisu (§ 36 ods. 2 a § 42 katastrálneho zákona) do katastra nehnuteľností záznamom. Táto oprava je explicitne podmienená skutočnosťou, že od zápisu vlastníckeho práva záznamom nedošlo k zmene vlastníckeho práva.

57. Kasačný súd sa pri výklade a aplikácii § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona zhoduje so žalovaným a prvostupňovým orgánom v tom, že ani podmienky tohto ustanovenia neboli v predmetnej veci naplnené. Kľúčovým je v tomto prípade práve reštitučné rozhodnutie, ktorým podľa názoru kasačného súdu došlo k zmene výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) a k vytvoreniu spoluvlastníctva širšieho okruhu osôb (vrátane ďalšieho účastníka konania 1)) k spornému pozemku. Oprava chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona, ktorú žalobca cieľi práve na obsahové vady rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA, resp. samotného ROEP-u, tak nemohla byť v intenciách predmetného ustanovenia vykonaná.

58. V predmetnej veci je tiež podstatné, že v správnom konaní, v podanej správnej žalobe, v správnom súdnom konaní a ani v konaní pred kasačným súdom nepomenúva žalobca žiadne vady rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA ako verejnej listiny podľa § 36 ods. 2 a § 42 katastrálneho zákona, ktoré by vylučovali jeho spôsobilosť ako verejnej listiny na vykonanie zápisu v katastri nehnuteľností. Pomenúva len obsahové vady záverov vykonaného ROEP-u, ktoré však nemožno a ani v minulosti nebolo možné riešiť opravou chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžrk 8/2020 zo dňa 27. októbra 2022, body 31, 34 a 35), ale len v intenciách § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona. Kasačný súd sa tiež stotožňuje so žalovaným v tom smere, že prípadný záver o nespôsobilosti rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA (resp. samotného ROEP-u) ako verejnej listiny na vykonanie zápisu v katastri nehnuteľností (teda záver, že takáto listina pre svoje vady podľa § 36 ods. 2 a § 42 katastrálneho zákona nemôže byť vôbec podkladom pre vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností), by sa dotkol všetkých pozemkov, ktoré boli predmetom ROEP-u (a pre ktorých bola podkladom pre zápis predmetná verejná listina). Preto by ako neprípustnosť opravy chyby podľa § 59 ods. 2 písm. d) katastrálneho zákona bolo potrebné zohľadňovať všetky zapísané, preukázané a viacnásobné zmeny vlastníckeho práva týkajúce sa akéhokoľvek pozemku, ktorého sa týkal schválený ROEP.

59. Vo vzťahu k ustanoveniu § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona dáva kasačný súd do pozornosti, že jeho účelom je právne umožniť opravu údajov zapísaných na základe rozhodnutia o schválení ROEP-u v situácii, ak došlo k uplynutiu lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona o ROEP. Chybou katastrálneho operátu sa pritom stáva v tomto prípade údaj o pozemku alebo právnom vzťahu k nemu, ktorý bol zapísaný na základe rozhodnutia o schválení ROEP-u, avšak je v rozpore s údajmi/podkladmi zostavenia ROEP-u podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona v spojení s § 7 ods. 6 a § 6 ods. 1 zákona o ROEP (obdobne Fečík, M., Jakubáč, R. Katastrálny zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021, komentár k § 59 katastrálneho zákona).

60. Aj v tomto prípade však platí, že opravu chyby katastrálneho operátu podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona nemožno vykonať, ak na zistenú chybu nadväzovala ďalšia právna zmena. Táto podmienka vyplýva tak z povahy a účelu konania o oprave chyby v katastrálnom operáte (ako nesporového procesného postupu) ako aj z platnej právnej úpravy - § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona v spojení s § 7 ods. 7 zákona o ROEP. Kasačný súd dáva do pozornosti, že účelom zavedenia § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona do právneho poriadku bolo, aby chyby týkajúce sa ROEP-u podľa § 7 ods. 6 v spojení s § 6 ods. 1 a § 7 ods. 7 zákona o ROEP mohli byť odstránené aj po uplynutí lehoty na osobitný opravný prostriedok podľa § 7 ods. 6 zákona o ROEP (bližšie rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžrk 8/2020 zo dňa 27. októbra 2022, bod 35). Zo stávajúcej právnej úpravy nemožno vyvodit', že by zákonodarcu prijatím ustanovenia § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona chcel vylúčiť podmienku opravy chyby v ROEP-e podľa § 7 ods. 7 zákona o ROEP. Teda podmienku, že údaje ROEP-u možno zmeniť len pri absencii sporu o vlastníctvo - ak

nedošlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva k pozemku alebo dotknutého spoluvlastníckeho podielu na inú osobu.

61. Podstata výhrad žalobcu v predmetnej veci, hoci boli žalobcom v jeho návrhu zarámcované ako dôvody opravy podľa § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, smeruje práve proti tomu, že (v tom čase výlučné) vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku bolo do katastra nehnuteľností zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA, avšak podklady, na ktoré sa ROEP odvoláva (č. d. XXX/XXXX, PKV XXX) a ani iné listiny nesvedčia vlastníctvu ďalšieho účastníka konania 1). Prvostupňový orgán a žalovaný preto postupovali správne, ak obsahovo posúdili tiež možnosť aplikácie § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona na predmetný prípad (žalobcom popísané vady totiž práve k tomuto ustanoveniu smerujú).

62. Kasačný súd sa aj v tejto časti zhoduje so žalovaným a prvostupňovým orgánom, že podmienky vykonania opravy chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona v predmetnej veci neboli naplnené, keď vo vzťahu k spornému pozemku došlo k relevantným zmenám vlastníckeho práva, nadväzujúcim na spochybňované vlastnícke právo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku. Takouto zmenou bolo najmä vykonanie zápisu na základe reštitučného rozhodnutia, ktorým došlo k zmene výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku (zapísaného na základe rozhodnutia o schválení ROEP LIETAVSKÁ LÚČKA) na spoluvlastníctvo viacerých osôb. Argumentácia žalobcu pritom spochybňuje vlastníctvo ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku ako také (teda pôvodné výlučné vlastníctvo) a kasačný súd už vyššie rovnako objasnil, akým spôsobom je reštitučné rozhodnutie založené/odvodené od pôvodného výlučného vlastníctva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku (body 49 až 51 tohto rozsudku).

63. Pre úplnosť kasačný súd konštatuje, že ani žalobcom rozsiahlo citované všeobecné judikatúrne východiská Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, týkajúce sa najmä nesporovosti konania o oprave chyby v katastrálnom operáte a možnosti vykonania opravy aj vo vzťahu k údaju o vlastníctve, nespochybňujú vyššie uvedené závery kasačného súdu. Žalobca neidentifikoval žiadne také rozhodnutie kasačného súdu, ktoré by sa týkalo obdobnej veci, v ktorej by kasačný súd rozhodol odlišne ako tomu je v tomto prípade, resp. v ktorej by odobril také závery, aké formuloval správny súd v tejto veci.

64. Kasačnému súdu je tiež z verejne dostupných zdrojov známe, že obdobnú správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým nevyhovel návrhu žalobcu na vykonanie opravy, týkajúcu sa iných pozemkov, ale za obdobného skutkového stavu, správny súd rozsudkom sp. zn. ZA-30S/197/2022 zo dňa 19. júna 2024 ako nedôvodnú zamietol. Tento rozsudok je predmetom prieskumu v kasačnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Svk 4/2025, pričom kasačný súd v predmetnej veci ešte nerozhodol.

65. S ohľadom na vyššie uvedené kasačný súd nezistil dôvodnosť žalobných námietok žalobcu týkajúcich sa nesprávneho právneho posúdenia veci a aplikácie § 59 ods. 1, resp. ods. 2 písm. a), d) a e) katastrálneho zákona zo strany žalovaného a prvostupňového orgánu na predmetný prípad. Prvostupňový orgán a žalovaný správne uzavreli, že na vykonanie opravy žalobcom argumentovanej chyby v katastrálnom operáte a výmazu (spolu)vlastníckeho práva ďalšieho účastníka konania 1) k spornému pozemku neboli splnené podmienky podľa § 59 ods. 2 písm. a), d) a e) katastrálneho zákona. Napadnutý rozsudok preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ správny súd vo svojej podstate konštatoval, že napriek nesplneniu podmienky pre vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a), d) a e) katastrálneho zákona mali žalovaný a prvostupňový orgán ďalej zisťovať, kto by mal byť vlastníkom sporného pozemku.

66. Kasačný súd sa však stotožnil so správnym súdom v tom, že nedôvodná bola námietka žalobcu, že vo výroku prvostupňového rozhodnutia mal byť uvedený odkaz nielen na ustanovenia § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, ale aj na § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona. Aj podľa názoru kasačného súdu je v tomto smere prilihavé vyjadrenie žalovaného, že postup prvostupňového orgánu bol odôvodnený samotným návrhom žalobcu, keď tento žiadal o opravu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 2 písm. a) a d) katastrálneho zákona, preto s odkazom na tieto ustanovenia (vo výroku) aj návrh žalobcu prvostupňový orgán zamietol. V odôvodnení však, reflektujúc na skutočnosť, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte možno začať ex offa (§ 59 ods. 4 katastrálneho zákona), nad rámec návrhu žalobcu, preskúmal aj prípustnosť vykonania opravy žalobcom popisovanej chyby podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona a aj neprípustnosť takejto opravy odôvodnil. Skutočnosť, že odkaz na § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona sa v tomto kontexte nedostal do výroku prvostupňového rozhodnutia, nemožno ani podľa názoru kasačného súdu vnímať ako vadu, ktorá by mala negatívny dopad na práva a právom chránené záujmy žalobcu, bola spôsobilá zmeniť výsledok administratívneho

konania v predmetnej veci a takto odôvodňovala aj zrušenie (inak obsahovo správneho) rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia (pozri § 191 ods. 1 písm. g) SSP).

V.

Záver

67. Kasačný súd, poukazujúc na vyššie uvedené, konštatuje, že kasačné sťažnosti žalovaného a ďalšieho účastníka konania 1) sú dôvodné a napadnutý rozsudok správneho súdu vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (bod 65 tohto rozsudku; § 440 ods. 1 písm. g) SSP). V rámci kasačného konania pritom kasačný súd, vedený argumentáciou sťažovateľov a právnymi závermi správneho súdu, preskúmaním napadnutého rozsudku preskúmal aj celú argumentáciu žalobcu, pričom zistil, že táto je nedôvodná. Podľa názoru kasačného súdu rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie (pôvodne zrušené správnym súdom) sú dostatočne odôvodnené, bez formálnych väd s potenciálnym vplyvom na výrok rozhodnutia a vychádzajú zo správneho právneho posúdenia veci. Keďže kasačné konanie v predmetnej veci začalo podaním kasačných sťažností dňa 5. a 25. apríla 2024, teda po 30. júni 2023, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 3 v spojení s § 493e SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že správnu žalobu žalobcu zamietol.

68. Kasačný súd podľa § 447 ods. 1 SSP zamietol návrh žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, keďže, prihliadajúc na povahu predmetnej veci, túto uprednostnil a meritórne o nej bez zbytočného odkladu rozhodol.

69. O nároku na náhradu trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom rozhodol kasačný súd tak, že túto žalobcovi nepriznal, keďže nemal úspech v kasačnom konaní a u procesne úspešného žalovaného nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania (§ 467 ods. 1, 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP). Ďalším účastníkom konania 2) a 3) kasačný súd nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom, keďže im v konaní pred správnym a kasačným súdom nebola uložená žiadna právna povinnosť, pričom v kasačnom konaní sa ani nevyjadrili (§ 467 ods. 1,2 v spojení s § 169 SSP).

70. Čo sa týka ďalšieho účastníka konania 1), tomuto kasačný súd nepriznal právo na náhradu trov konania pred správnym súdom podľa § 467 ods. 1, 2 v spojení s § 169 SSP. Urobil tak preto, že v konaní pred správnym súdom mal ďalší účastník konania 1) len postavenie ďalšieho účastníka konania, správnym súdom mu nebola uložená žiadna právne vynúiteľná povinnosť (nemal povinnosť sa vyjadrovať pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty, nemal povinnosť právneho zastúpenia, poplatkovú povinnosť a pod.). V správnom súdnom konaní je pritom prioritnou úlohou a zodpovednosťou žalovaného (ako štátneho orgánu), aby zabezpečil procesnú obhajobu žalobou napadnutého rozhodnutia a znášal s tým súvisiace náklady. Postavenie ďalšieho účastníka konania je v tomto smere skôr poradné, s garanciou práva na účasť a s možnými opravnými prostriedkami v prípade, ak napadnutý rozsudok správneho súdu v neprospech ďalšieho účastníka konania zasiahne do právneho stavu (§ 442 ods. 1 SSP). Kasačný súd v tejto časti konania neidentifikoval ani dôvody hodné osobitného zreteľa, aby ďalšiemu účastníkovi konania 1) priznal nárok na náhradu trov konania pred správnym súdom.

71. Inak tomu však je v prípade kasačného konania. Napadnutým rozsudkom správny súd, na základe argumentácie a žalobného návrhu žalobcu, zrušil rozhodnutie žalovaného a zasiahol tak do nastoleného stavu právnej istoty v neprospech ďalšieho účastníka konania 1). Tým vyvolal u ďalšieho účastníka konania 1) stav právnym poriadkom aprobovanej potreby procesne sa brániť podaním kasačnej sťažnosti (§ 442 ods. 1 SSP). Táto je pritom spojená s poplatkovou povinnosťou (§ 5 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov), povinnosťou právneho zastúpenia (§ 449 ods. 1 SSP) a pod. Ďalší účastník konania 1) bol pritom v kasačnom konaní v plnom rozsahu úspešný, a to na úkor procesne neúspešného žalobcu. Kasačný súd preto s ohľadom na zásadu úspechu a skutočnosť, že trovy kasačného konania majú povahu trov, ktoré vyplývajú pre ďalšieho účastníka konania 1) priamo z povinností vyplývajúcich z právnej úpravy, priznal ďalšiemu účastníkovi konania 1) nárok na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu proti procesne neúspešnému žalobcovi podľa § 467 ods. 1, 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 169 SSP.

72. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.